

41. Klassijuhataja: „Meie klassi tulevad järgmisel nädalal uued **tüdrukud**.”
Toivo: „Oi, aga siis on meie klassis (41) _____ rohkem kui poisse!”

42. Peeter: „Kas ma pean selle raamatu homseks läbi **lugema**?”
Õpetaja: „Ei ole vaja, aga palun (42) _____ see esmaspäevaks kindlasti läbi!”

43. Ema: „**Mine** poodi ja too palun leiba ja piima!”
Karl: „Hea küll, (43) _____ kohe, kui inglise keele ülesande valmis saan.”

44. Peep: „Miks täna mitte keegi **trenni** ei tulnud?”
Treener: „Aga ma ütlesin ju eile, et (44) _____ jääb ära.”

45. Ema: „Kas kutsud oma parima **sõbra** ka laupäeval sünnipäevale?”
Riina: „Mitte ainult tema, kutsutud on kuus minu parimat (45) _____.”

Täidab
hindaja

+/-/9

41

42

43

44

45

PÕHIKOOLI LÕPUEKSAM

EESTI KEEL TEISE KEELENA

27. MAI 2015

II VIHIK

2. KUULAMINE (35 minutit)
3. LUGEMINE (30 minutit)
4. KEELE STRUKTUUR (30 minutit)

Eksamitöö kirjuta sinise või musta tindi- või pastapliiatsiga.

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–5. Kuulake teksti ja tehke märges ✓ ruutu selle pildi all, mis sobib küsimuse vastuseks. Kõigepealt kuulete näidise teksti. Näidis on tähistatud 0-ga.

0. Kes lubas sünnipäevalaua katta?

A ☒

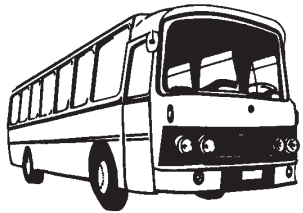

B ☐

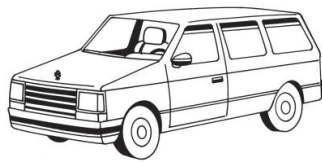

C ☐

1. Millega tahab poiss reisida?

A ☐

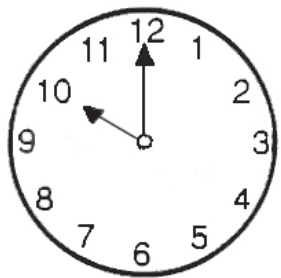

B ☐

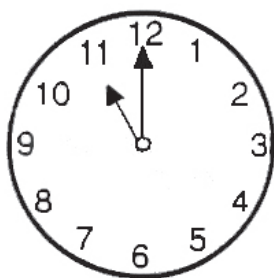

C ☐

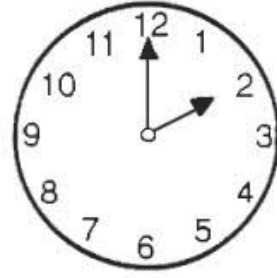
2. Mis kell läheb tüdruk trenni?

A ☐

B ☐

C ☐

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 31–45. Lugege lühidialooge. Kirjutage **paksus kirjas olev sõna** õiges vormis. Näidis on tähistatud 0-ga.

0. Kert: „Kas sa oled juba **terve**?”

Toivo: „Jah, ma sain üsna ruttu (0) terveks.”

31. Kristiina: „Pinginaaber **võttis** endale koera, mina tahan ka!”

Isa: „Aga me ju eelmisel sügisel (31) _____ endale kassipoja, koera enam ei saa.”

32. Ema: „Kes soovib veel **võileiba**?”

Kertu: „Mina! Ma sain enne ainult ühe (32) _____!”

33. Vanaema: „Täna on külm ilm, pane soojad riided **selga**, kui õue lähed!”

Mari: „Ära muretse, mul on täna soojad riided (33) _____.”

34. Mart: „Mu parim sõber õpib praegu **kümnes** klassis.”

Priit: „Aga kas sina lähed ka pärast põhikooli (34) _____ klassi?”

35. Õpetaja: „Homme läheme eesti keele tunni ajal koos **teatrisse**!”

Tõnu: „Aga õpetaja, mis kell me (35) _____ tagasi jõuame?”

36. Isa: „Talv pole kunagi nii **soe** olnud kui sel aastal.”

Ema: „Minu arvates oli eelmine talv palju (36) _____.”

37. Triin: „See müts sobib **sulle** väga hästi.”

Anu: „Jah, aga mulle meeldib (37) _____ müts ka. Kust sa selle ostsid?”

38. Vanaisa: „Kas tead juba, **kuhu** sügisel edasi õppima lähed?”

Tiia: „Ei, ma ei tea veel, (38) _____ ma tahan edasi õppida.”

39. Ema: „Kas sul on homseks kõik **õpitud**?”

Kalle: „Jah, sest homseks on vähe (39) _____. Tegin kõik ära.”

40. Isa: „Sel nädalavahetusel sõidame maale vanaema **juurde**.”

Lapsed: „Jälle! Aga kui kaua me vanaema (40) _____ oleme?”

Täidab
hindaja
+/-/9

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 21–30. Lugege teksti. Valige teksti alt lünka sobiv sõna. Kirjutage igasse lünka (21–30) valitud sõna ees olev täht (A, B või C). Näidis on tähistatud 0-ga.

Vahetusõpilane Taist

Eesti peredesse saabub igal kooliaastal umbes paarkümmend vahetusõpilast. Perekond Saki kodus Põltsamaal (0).....^B juba kuus kuud Tai tüdruk Panchika Mathuroti.

Panchika on 16-aastane ja teda kutsutakse Namsomiks. Alguses oli Namsom arglik ja (21)..... ning rääkis ainult inglise keeles. Sel ajal suhtles temaga peamiselt pereema Kristi. Üsna varsti hakkas Namsom eesti keeles lühikeste (22)..... rääkima. Tal oli raske ennast väljendada, sest tema sõnavara oli liiga väike. „Namsom oli tõesti püüdlik ja (23)..... igal vabal hetkel eesti keelt. Nägin päris tihti, kuidas ta õhtuti koos sõnaraamatuga (24)..... läks,” meenutab pereema Kristi.

Namsom käib oma vahetusperega igal pool: kinos, muuseumides ja näitustel. Teatrit külastas tüdruk Eestis (25)..... korda. „See oli väga huvitav ja natuke naljakas ka,” ütleb Namsom. Kui inimesed Namsomiga (26)....., siis hakkavad nad temaga kohe inglise keeles vestlema. Nende üllatus on muidugi (27)....., kui eksootilise välimusega tüdruk neile eesti keeles vastab.

Tai toit ja Eesti toit on täiesti erinevad. Namsom võttis oma toidu Taist kaasa, aga tegelikult sööb ta kõike, mida Kristi oma perele (28)...... Alguses ei tahtnud ta mõnda asja süüa, aga pärast hakkas Eesti toit talle meeldima. Mõnikord teeb Namsom ka Tai toite, kuid (29)..... on päris vürtsikad. Eestlased pole selliste toitudega harjunud.

Koduigatsust Namsomil ei ole. „Minu vahetuspere on väga tore. Ma ei tunne üldse, et olen kodust nii (30)...... Internet on siin samuti olemas, saan pere ja sõpradega alati suhelda, kui tuju tuleb,” räägib tüdruk rõõmsalt.

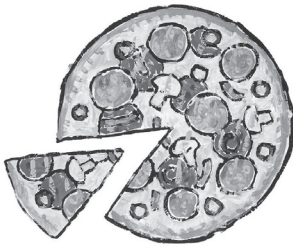
Allikas: Tiia Nightingale „Taist Põltsamaale”, Pere ja Kodu, august 2014

0.	A jääb	B elab	C läheb
21.	A vaikne	B madal	C paras
22.	A lausetele	B lauseteks	C lausetega
23.	A harjutas	B aitas	C lubas
24.	A voodita	B voodilt	C voodisse
25.	A esimene	B esimest	C esimese
26.	A saavad	B vaatavad	C kohtuvad
27.	A suur	B lai	C kõrge
28.	A proovib	B valmistab	C lisab
29.	A nende	B need	C nendest
30.	A kaugena	B kaugeks	C kaugel

3. Mida sööb tüdruk lõuna ajal?

A ☐

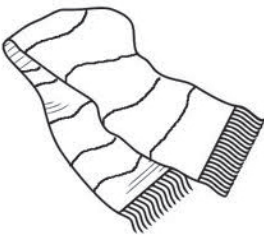

B ☐

C ☐

4. Mille unustas poiss kooli?

A ☐

B ☐

C ☐

5. Millega poiss enam ei tegele?

A ☐

B ☐

C ☐

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 6–10. Kuulake teksti ja otsustage, kas väide on õige (A) või vale (B).
Tehke märged ✓ vastavasse ruutu. Näidis on tähistatud 0-ga.

Sport koolis		õige vale	
		A	B
0.	Saates räägitakse uuest õppeainest.	☐	☒
6.	Kehaline kasvatus peaks olema esimene tund.	☐	☐
7.	Hindamine kehalise kasvatuses tunnis on muutunud.	☐	☐
8.	Õpilastel on neli kehalise kasvatuses tundi nädalas.	☐	☐
9.	Kõige rohkem puuduvad tunnist põhikooliõpilased.	☐	☐
10.	Arst ütleb, kas õpilane tohib kooli minna.	☐	☐

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 11–17. Kuulake teksti ja tehke märged ✓ sobiva vastuse (A, B või C) juures olevasse ruutu.
Näidis on tähistatud 0-ga.

Lugemiskoer Susi			
0.	Maarja räägib oma	A	☐ koolist.
		B	☐ lapsest.
		C	☒ koerast.
11.	Maarja koer Susi on	A	☐ 6-aastane.
		B	☐ 4-aastane.
		C	☐ 2-aastane.
12.	Susile meeldib	A	☐ aias joosta.
		B	☐ pargis jalutada.
		C	☐ diivanil istuda.
13.	Laps peab õppima	A	☐ iga koera kallistama.
		B	☐ kõiki koeri kartma.
		C	☐ koera käitumist tundma.

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 16–20. Täiendage vestlust. Kirjutage iga küsimuse (16–20) järel ruutu sobiva vastuse (A–I) ees olev täht. Kaks vastust jääb üle. Näidis on tähistatud 0-ga.

Suveks tööle			
0.	Ann: Tere, Mihkel! On sul praegu aega minuga rääkida? Mihkel: ...		☐ D
16.	Ann: Selge, aga ma teen siis kiiresti. Tahtsin küsida, et mis plaanid sul suvevaheajaks on? Mihkel: ...		☐
17.	Ann: Sellepärast küsingi, et mina mõtlesin tööle minna. Mu isal on kohvik ja sinna on vaja suveks ettekandjaid. Ta arvas, et meile sobiks see töö. Tuled ka? Mihkel: ...		☐
18.	Ann: Seda tööd teevad ju poisid ka! Ja ma saan sind õpetada, kui hätta jääd. Ma olin eelmisel aastal ka seal tööl. Mäletad? Mihkel: ...		☐
19.	Ann: Terve juuli ja pool augustit. Sa tahtsid sügisel ju Kreekasse minna, selleks on sul kindlasti raha vaja, eks? Mihkel: ...		☐
20.	Ann: Ta ütles, et järgmisel nädalal. Ta tahab, et tuleksime kõigepealt kohvikusse tööga tutvuma. Kas ütlen, et tuleme? Mihkel: ...		☐
	Ann: Oleme kokku leppinud! Kohtume!		

Mihkli vastused

A	Jah, võid öelda küll, läheme vaatame ja siis otsustame!
B	Ma arvan, et mitte, see on ju tüdrukute töö. Ja mul pole ju üldse mingeid kogemusi!
C	Ahjaa, olid vist tõesti. Aga mitu kuud me töötama peaksime?
D	On küll natuke, ainult et ma pean 15 minuti pärast ujumistrenni minema.
E	Hea mõte, käisime eelmisel suvel sõbraga koos välismaal.
F	Praegu teen ju alles lõpueksameid, ma pole veel mõelnud selle peale. Aga mida sina teed?
H	Kindlasti, nad lähevad vennaga sel suvel üheks kuuks spordilaagrisse.
I	Jah, on küll. Natuke olen juba jõudnud koguda, aga sellest ei piisa. Millal su isa vastust tahab?

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 6–15. Lugege teksti. Valige teksti alt lünka sobiv sõna. Kirjutage lünka valitud sõna ees olev täht (**A–R**). *Neli sõna jääb üle. Näidis on tähistatud 0-ga.*

Kinkimise ABC

Kinkimise rõõm on suurem kui kingi saamise rõõm. Enne kingi tegemist peab aga mõtlema, (0).....H kinkida ja kuidas seda õigesti teha.

Kingitus ei tohi olla kiiruga ostetud. Võta selle valimiseks aega. Kõigepealt tuleb (6)....., milline kingituse saaja on ja mis talle sobib. Kindlasti on lihtsam teha kingitust oma (7)....., teda tunned sa ju kõige paremini.

Kingitus peab tulema südamest ja kindlasti pole selle (8)..... kõige olulisem. Kui kingitus maksab liiga palju, tunneb kingituse saaja end (9)...... Tal võib tekkida tunne, et peab järgmisel korral sulle samuti kalli kingituse tegema.

Kingitus võiks olla selline, mis jääb sõbrale (10)...... Näiteks kenas raamis foto, millel mõlemad sõbraga peal olete.

Kindlasti teeb palju (11)..... isetehtud kingitus. Tee midagi oma kätega. Nii näitad kingi saajale, (12)..... tähtis ta sulle on.

Muidugi võib alati kingituse saajalt küsida, mida ta endale (13)......

Lillede ostmisel arvesta, et kõik värvid tähendavad midagi. Näiteks punased roosid (14)..... siirast armastust. Kollased roosid sobivad sõbrale, sest kollane on sõpruse värv.

Kui lillede ümber on paber, võta see (15)..... üleandmist kindlasti ära.

Peaasi on aga, et kingitus tuleks südamest!

Allikad: Internet; Inge Ojakäär „Ärietikett. Üritused ja sündmused ettevõttes”

A ebamugavalt	F kui	M sama
B enne	H mida	N soovib
C hind	I mõelda	O sõbrale
D hoolite	K mälestuseks	P vähemalt
E kellest	L rõõmu	R näitavad

14.	Koerale meeldib, kui talle tehakse pai	A ☐ kaelale.
		B ☐ seljale.
		C ☐ sabale.
15.	Kui koer kuulab, siis loeb laps	A ☐ julgemini.
		B ☐ kiiremini.
		C ☐ õigemini.
16.	Viieaastased lapsed on oodatud	A ☐ juturingi.
		B ☐ lugemisringi.
		C ☐ mänguringi.
17.	Eestis on praegu	A ☐ 1 lugemiskoer.
		B ☐ 22 lugemiskoera.
		C ☐ 100 lugemiskoera.

NELJAS ÜLESANNE

Küsimused 18–25. Kuulake teksti ja kirjutage lünka **üks** sobiv sõna või number. *Näidis on tähistatud 0-ga. Palun mitte täita hindajale mõeldud lahtreid!*

Ekskursioon ilmajaamas		Täidab hindaja +/-/9
0.	Eestis on _____ ²³ _____ ilmajaama.	
18.	Ilmajaamas mõõdetakse _____ kiirust.	
19.	Iga kolme tunni tagant käib töötaja _____ vaatamas.	
20.	Ilmajaamas käib töö _____ läbi.	
21.	Vanemad asjad muuseumis on _____ aastat vanad.	
22.	Kõige kuumem ilm oli Eestis _____ aastal.	
23.	Ilusa ilmaga lendavad linnud _____.	
24.	Inimesed peavad hoolitsema selle eest, et _____ oleks puhas.	
25.	Inimesel on parem tuju siis, kui väljas on _____.	

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–5. Lugege teksti ja küsimusi. Tehke märge ✓ sobiva vastuse (**A**, **B** või **C**) juures olevasse ruutu. Igale küsimusele on ainult üks õige vastus.
Näidis on tähistatud 0-ga.

Õpilaste joonistusvõistlus

5. detsembril toimub Eesti Rahva Muuseumi näitusemajas koolide joonistusvõistlus! Osalemissoovist tuleb teatada hiljemalt 1. detsembriks aadressil erm@erm.ee. Kool on registreeritud siis, kui on saanud selle kohta vastuse. Võistlus toimub juba 19. korda ja kõigist võistlustöödest pannakse kokku näitus, mis avatakse 15. detsembril.

Võistleva oodatakse koolide esindajaid üle Eesti. Ühest koolist võib igasse vanuserühma registreerida kaks õpilast. Kui varasematel aastatel on võistlusel olnud kolm vanuserühma, siis seekord on vanuserühmi neli. Osalejate arv on sellegipoolest piiratud – registreeritakse kuni 100 joonistajat. Need, kes nimekirjast välja jäävad, peavad ootama järgmist võistlust.

Võistlejate ülesanne on tutvuda muuseumi näitustega, valida seal välja ese, mis neile meeldib, ja joonistada sellest pilt. Kuidas seda eset pildil kasutada, selle peavad lapsed ise välja mõtlema. Kuid see ei ole siiski pilt vabal teemal. Sel aastal peavad õpilased joonistama pildi sellest, kuidas vanal ajal tööd tehti. Järgmisel aastal saab joonistusvõistlus juba 20-aastaseks ja selle tähtpäeva puhul on võistluse teema „Minu riik – minu kodu”.

Eesti Rahva Muuseum annab joonistajatele kasutada joonistusalusel ja valge paberi. Samuti jagab muuseum võistlejatele kriite ja värvilisi pliiatseid. Aga näiteks harilikud pliiatsid või värvilised paberid tuleb võistlejatel endal kaasa võtta. Meeles tuleb pidada, et guašš- ja vesivärve ning pintsleid võistluse ajal kasutada ei tohi. Kõik võistlusel valminud pildid jäävad muuseumisse hoiule.

Võistluse päeval saab muuseumi näitustega tutvuda kella 10.00–11.30, soovi korral saavad õpilased nõu küsida ka muuseumi töötajatelt või kuulata giidi. Joonistusvõistlus algab keskpäeval ja joonistamiseks on aega kolm tundi. Kell 15.00 alustab tööd võistluse žürii, kelle ülesanne on võidutöö välja valida. Samal ajal on võistlejatel aega omavahel tutvavaks saada. Võistluse tulemused kuulutatakse välja kell 17.00.

Igale võistlusest osavõtjale jääb külaskäigust Eesti Rahva Muuseumisse mälestuseks väike suveniir. Võitjaid ootavad aga väärilised auhinnad Tartu Kunstikoolilt ja kunstitarvete firmalt Vunder. Kunstiõpetajad saavad hinnalise kunstiajaloo raamatu. Esimese koha võitjad saavad kinkekaardi, mille eest saab kunstipoest osta õli- ja vesivärvide komplekti või muid joonistustarbeid. Antakse välja ka eripreemiaid ja valitakse publiku lemmik.

Allikas: www.erm.ee

0. Võistlusele saab registreerida

- A** ☒ 1. detsembrini.
B ☐ 5. detsembrini.
C ☐ 15. detsembrini.

1. Võistlusel on õpilased jagatud

- A** ☐ kahte vanuserühma.
B ☐ kolme vanuserühma.
C ☐ nelja vanuserühma.

2. Seekord joonistavad õpilased pilte

- A** ☐ vabal teemal.
B ☐ tööst vanal ajal.
C ☐ tähtpäevadest.

3. Õpilased peavad võistlusele kaasa võtma

- A** ☐ joonistuspaberi.
B ☐ värvid ja pintslid.
C ☐ harilikud pliiatsid.

4. Pärast joonistamist on õpilastel aega

- A** ☐ näitust vaadata.
B ☐ võistlejatega tutvuda.
C ☐ giidi kuulata.

5. Võitjad saavad auhinnaks

- A** ☐ kinkekaardi.
B ☐ väikese suveniiri.
C ☐ kunstiajaloo raamatu.